

به نام خداوند سبحان

سپاس بی‌کران پروردگار یکتا را که به ما این توفیق را عطا فرمود تا بتوانیم دهمین شماره از نشریه جوانه را به انجام برسانیم و در مسیر بی‌انتهای علم و آگاهی‌بخشی، گامی هرچند کوچک برداریم.

در سال‌های اخیر چالش تغییر اقلیم و مشکل کمبود آب و خشکسالی به‌خصوص در بخش کشاورزی از موضوعات مهم مورد بحث و بررسی در بسیاری از کشورها از جمله ایران بوده است. با وجود اینکه میزان مصرف آب در بخش کشاورزی قابل توجه است، همچنان می‌توان با بهره‌گیری از روش‌های نوین و خلاقانه در بسیاری موارد آثار منفی این چالش مهم را کاهش داد. استفاده از گیاهان بومی، مقاوم و متحمل به خشکی، مدیریت صحیح منابع آبی، تجهیز و اصلاح شیوه‌های آبیاری در مزارع، آموزش و ترویج روش‌های مدیریت آبیاری، بازیافت و چرخش آب، توسعه سیستم‌های جمع‌آوری آب باران و ... می‌تواند اقدامی مؤثر در این مسیر باشد. نتیجه بخش بودن این رویکرد علاوه بر نیاز به اصلاح شیوه‌های آبیاری در مقیاس کار کشاورزان در مزارع، مدیریت در سطح کلان با ایجاد زیرساخت‌های کارآمد را می‌طلبد.

همچنین استفاده از سایر روش‌ها مانند استفاده از میدان مغناطیسی در کاهش املاح آب و دستگاه‌های شیرین‌کننده آب جهت بهره‌برداری از منابع آب غیرمتعارف (مانند آب‌های شور و آب دریا) در کشاورزی و ... شاید هنوز عمومیت نیافته باشد ولی در مسیر پیش‌رو از راه‌هایی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

مزارع SunDrop با بهره‌گیری از انرژی خورشید و آب دریا در برخی کشورها برای مدیریت منابع و تولید پایدار مورد استفاده قرار گرفته است که با وجود نعمت دریا، کویر و خورشید در کشور عزیزمان ایران می‌تواند مورد ارزیابی و بهره‌برداری قرار گیرد.

روش آبخیزداری و آبخوان‌داری که برای نگهداری آب علاوه بر روی زمین، از زیر زمین هم کمک گرفته می‌شود، می‌تواند از راه‌های مؤثر و بلند مدت حل مشکلات چندجانبه آب در ایران باشد. با توجه به اقلیم ایران و این حقیقت که ۳۰ درصد از بارش‌های کشور برای ۷۰ درصد از مساحت آن بوده و ۷۵ درصد در زمان‌های غیرکشاورزی و عدم نیاز آبی رخ می‌دهد (که خود باعث خشکسالی و بروز سیلاب‌ها و رواناب‌ها در کشور است) و همچنین با علم به این موضوع که بخش عمده تأمین آب در استان‌های بیابانی کشور از طریق قنوات بوده و وابسته به جریان‌های زیرسطحی می‌باشد، اکنون ضرورت پرداختن به آبخیزداری و آبخوان‌داری به عنوان بهترین و علمی‌ترین روش مدیریت پایدار منابع آب بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد.

این راه‌کار ضمن کاستن از هدر رفت آب‌های موجود در کشور و بازگرداندن آنها به چرخه تولید در بخش کشاورزی و صنعتی، می‌تواند باعث تقویت و بهبود وضعیت آبخوان‌ها شده و از فرونشست آنها جلوگیری کند، همچنین می‌تواند در احیا و توسعه فعالیت‌های جنگل و مرتع بسیار مؤثر باشد.

در انتها به رسم ادب قدردان زحمات تمام همراهان دلسوز نشریه، از جمله استاد مشاور محترم نشریه، سردبیر گرامی، دبیر محترم انجمن، هیئت تحریریه گران‌قدر و همچنین معاونت محترم دانشجویی و فرهنگی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی (اسامی ایشان در شناسنامه این شماره مانند شماره‌های پیشین ذکر شده است) هستم و از همکاری ایشان برای انتشار شماره‌ای دیگر از نشریه جوانه بسیار سپاس‌گزارم.

مانند همیشه از دریافت نظرها، پیشنهادهای و نقدهای منصفانه شما مخاطبین محترم نشریه جوانه، خرسند خواهیم شد.

با سپاس
فاطمه قبادی
مدیر مسئول